

Paikallinen virka- ja työehtosopimus työaikapankista

1 § Sopimuksen soveltaminen

Sopimusta sovelletaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) piiriin kuuluvaan henkilöstöön, jotka noudattavat jaksotyöaika sekä yleistyöaika, toimistotyöaika tai HYVTES:n liitteen 7 alaliite 4 sekä SOTE-sopimuksen liitteen 4 mukaista työaika, joka ei ole liukuvan työajan piirissä.

Tällä paikallisella virka- ja työehtosopimuksella sovitaan HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III Luvun 30 §:n mukaisesta työaikapankista

2 § Työaikapankkijärjestelmän tarkoitus ja tavoitteet

Työaikapankkijärjestelmä on osa joustavien työaikojen ja työaikajärjestelmien valikoimaa, jolla pyritään edistämään toisaalta toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä, tuottavuutta, kilpailukykyä ja toisaalta henkilöstön työaika- ja vapaa-aikatoiveiden huomioonottamista, kuten työn ja perhe-elämän/vapaa-ajan yhteensovittamista, ja siten lisätä työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

Työaikapankilla tarkoitetaan vapaaehtoisuuteen perustuvia työ- ja vapaa-ajan yhteensovitusjärjestelyjä, joilla vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä etuuksia voidaan paikallisesti sopimalla säästää sekä yhdistää toisiinsa pidemmällä aikavälillä hyvinvointialueen toiminnat ja henkilöstötilanne huomioon ottaen. Työaikapankkiin on liitetty myös mahdollisuus lainata työaika.

3 § Työaikapankkiin siirrettävät erät

Työaikapankkiin voidaan siirtää ajaksi muutettavia/aikana tarkasteltavia korvauksia HYVTES:n mukaisesti seuraavassa suhteessa:

- 1 tunti lisätyötä	1 tunti plussaldoa
- 1 tunti 50 %:n ylityötä	1,5 tuntia plussaldoa
- 1 tunti 100 %:n ylityötä	2 tuntia plussaldoa
- 1 tunti sunnuntai- tai aattotyötä	1 tunti plussaldoa
- 1 tunti lauantaityötä	12 minuuttia plussaldoa

- 1 tunti iltatyötä	9 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti yötyötä jaksotyössä (40 %)	24 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti yötyötä muutoin (30 %)	18 minuuttia plussaldoa
- 1 tunti 50 %:n varallaoloa	0,5 tuntia plussaldoa
- 1 tunti 20–30 %:n varallaoloa	12–18 minuuttia plussaldoa

Työnantaja voi määritellä toiminnallisista tarpeista johtuen kullakin toimialueella tai työyksikössä ottaako se käyttöön työaikapankin ja jos ottaa, mitkä yllä olevista eristä on mahdollista siirtää työaikapankkiin. Näissä rajoissa työntekijä voi päättää, mitä eriä hän haluaa siirtää pankkiin.

Työaikapankin käyttöönotto ja ehdot, mukaan lukien toimialueella tai työyksikössä mahdolliset siirrettävät erät, tulee käydä läpi toimialueen tai työyksikön työpaikkakokouksessa tai muussa yhteistoiminnallisessa menettelyssä.

4 § Työaikapankkiin siirrettävä ja työaikapankista lainattava enimmäismäärä

Työaikapankkiin voidaan kerätä enintään + 77 h 30 min ja pankista voi lainata enintään- 16 h (Pelastuslaitos - 24 h).

Työaikapankin enimmäismäärän ylitykset korvataan yksinkertaisen tuntipalkan (HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III luku 23 § 1 mom.) mukaan noudattaen HYVTES:n sekä SOTE-sopimuksen III luvun 23 §:n 5. momentin määräyksiä korvausten suorittamisajankohdasta.

5 § Työaikapankkiin liittyminen ja siitä eroaminen

Työaikapankkiin liittyminen perustuu viranhaltijan/työntekijän vapaaehtoisuuteen.

Työaikapankkiin liittyvän viranhaltijan/työntekijän palvelussuhteen tulee olla voimassa työaikapankkiin liittymisen alkamisajasta eteenpäin vähintään kuuden (6) kuukauden ajan.

Liittyminen tehdään kirjallisena. Riippuen siitä, mitä eriä henkilön omassa työyksikössä on mahdollista siirtää työaikapankkiin, työntekijä/viranhaltija voi siirtää työaikapankkiin kaikkia kohdassa 3 mainittuja korvauksia tai vain nimeämänsä erät. Työaikapankkisopimus on voimassa toistaiseksi.

Työaikapankista irtautuminen tapahtuu kirjallisesti. Henkilökohtaisen työaikapankkisopimuksen voi irtisanoa päättymään aikaisintaan kuuden (6) kuukauden kuluttua sopimuksen alkamisesta. Irtisanomisaika on yksi (1) kuukausi. Irtisanomisajan

päätyessä kesken työaikajakson, tulee irtisanominen voimaan aina seuraavan työaikajakson alusta.

Sama aikaan Liittyvä ehto koskee tilannetta, jossa viranhaltija/työntekijä haluaa tehdä muutoksia työaikapankkiin siirrettäviin eriin. Muutoksia ei voi tehdä useammin kuin kuuden (6) kuukauden välein. Muutokset tulee tehdä kirjallisesti.

Palvelussuhteen päättyessä on pyrittävä siihen, että saldot pidetään vapaana ennen työ-/virkasuhteen päättymisajankohtaa. Mikäli työaikapankkivapaita ei ole mahdollista pitää, maksetaan saldo yksikertaisella tuntipalkalla palvelussuhteen päättymistä seuraavassa mahdollisessa palkanmaksussa. Mahdollinen negatiivinen saldo peritään palkasta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.

Työntekijän/viranhaltijan sopimus työaikapankista päättyy automaattisesti mm. seuraavista perustelluista syistä: palkkausperusteen muuttuminen olennaisesti tai henkilön siirtyminen toisen virka- ja työehtosopimuksen tai toisen työaikajärjestelmän piiriin tai osa-aikaiseen työhön. Näissä tilanteissa kertyneet työaikapankkivapaat tulisi ensisijaisesti pyrkiä pitämään pois mahdollisuuksien rajoissa ennen muutosta.

6 § Vapaiden antaminen, sopiminen ja pitäminen

Työaikapankin saldoa voidaan pienentää yhdessä sopien:

- toteutumamuutoksina meneillään olevan työaikajakson aikana yhdessä sopien
- etukäteen työvuorosuunnitteluvaiheessa suunnitellen työvuoroluettelon työaika HYVTES:n mukaista työaika lyhyemmäksi yhdessä sopien.

1. Toteutumamuutokset meneillään olevan työaikajakson aikana

Viranhaltijan/työntekijän ja esimiehen yhteisellä suullisella sopimuksella työaikapankkivapaata voidaan antaa toteutumamuutoksina joko yksittäisinä vapaapäivinä tai suunniteltua lyhyempinä työvuoroina.

Mikäli työntekijä lähtee pois työstä suunniteltua aikaisemmin työpaikalla noudatetun käytännön mukaisesti tai sopien siitä esimiehensä kanssa, vähenee työaikasaldo vajauksen verran.

Soveltamisohje:

Sairaspoissaoloa, tilapäistä hoitovapaata tai muuta vastaavaa HYVTES:n sekä SOTE-sopimukseen perustuvaa poissaoloa ei katsota tässä tarkoitetuksi työntekijästä johtuvasta syystä aiheutuneeksi työaikajakson vajaukseksi.

Pöytäkirjamerkintä:

Hakeutuessaan työaikapankin jäseneksi viranhaltija /työntekijä sitoutuu mahdollisuuksiensa mukaan yhdessä sopien toiminnan mahdollistamiin tässä sopimuksessa tarkoitettuihin työaikajoustoihin.

2. Vapaiden suunnitteleminen toiminnan tarpeista lähtien työvuorosuunnittelussa

Työaikajakson suunnitteluvaiheessa esimies voi esittää työntekijälle /viranhaltijalle työaikapankkivapaiden pitämistä. Nämä työaikapankkivapaat suunnitellaan yhdessä sopien.

Vapaaksi suunnitteleminen ei voi johtaa miinussaldon (enintään - 16 h tai Pelastuslaitos - 24 h) muodostumiseen ilman viranhaltijan / työntekijän suostumusta.

3. Vapaiden suunnitteleminen työntekijän toiveista lähtien työvuorosuunnittelussa

Työntekijän tulee hakea työaikapankkivapaata hyvissä ajoin ennen työvuorolistan laatimista. Hyvissä ajoin tarkoittaa tässä esim. työyksikössä annetun tätä aikataulua koskevan tarkemman ohjeen mukaan.

Työnantaja päättää mahdollisuudesta antaa työaikapankkivapaata viranhaltijan / työntekijän pyytämälle ajalle ottaen huomioon toiminnalliset lähtökohdat.

Työnantajalla on oikeus toiminnan tarpeiden mukaan rajoittaa vapaiden antamista lomakautena sekä arkipyhäjaksoiden aikana tai muina toiminnan kannalta kriittisinä ajankohtina.

Mikäli viranhaltijalle/työntekijälle ei ole mahdollista antaa hänen pyytämäänsä vapaata tai se voidaan antaa vain osittain, viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus pyynnöstä saada asiasta kirjalliset perustelut.

Jos työaikapankkivapaan pitämisestä ei saada sovittua viranhaltijan/työntekijän toivomana ajankohtana, työnantajan tulee antaa esitys niistä ajankohdista, jolloin työaikapankkivapaan pitäminen on mahdollista seuraavan puolen vuoden aikana. Jos tuolloinkaan viranhaltija/työntekijä ja työnantaja eivät pääse sopimukseen työaikapankkivapaan ajankohdasta, jää työaikapankkivapaa työaikapankkiin, kunnes sopimus ajankohdasta syntyy (tai työaikapankkisopimus puretaan tämän

paikallisen työaikapankkia koskevan virka- ja työehtosopimuksen ehtojen mukaisesti).

4. Vapaiden ilmeneminen työvuoroluettelossa ja mahdolliset muutokset vapaisiin

Työvuoroluettelosta tulee ilmetä, mille päiville tai kuinka paljon (lyhennetyt työvuorot) etukäteen suunniteltua työaikavapaata on työaikajaksolle sovittu.

Sopiminen työaikavapaan ajankohdasta on molempia osapuolia sitova ja siitä voidaan poiketa vain keskinäisellä sopimuksella.

5. Muuta

Vapaan antaminen tulee huomioida työvuoroluettelon suunnittelussa siten, että pankista vähennettävät tunnit vähentävät vastaavasti tehtävää työaika. Samalla periaatteella työaikajakson aikana tapahtuneet toteutumamuutokset vähentävät tunteja työaikapankista. Lisä- ja ylityörajat eivät kuitenkaan muutu. Jos työtä joudutaan kuitenkin teettämään enemmän kuin on suunniteltu, työaikapankista vähennetään vain tosiasiallisesti vapaina pidetyt tunnit.

Työaikapankkiin kertyneiden vapaiden pitäminen ei ole työajaksi luettavaa aikaa eikä vapaalla ole merkitystä lisä- ja ylityötä koskeviin määräyksiin.

Työaikapankkiin säästetyt erät eivät ole työssäolon veroista aikaa vuosilomaan oikeuttavia lomanmääräytymiskausia laskettaessa. Pankkivapaat tulee antaa niin, että niillä ei ole vaikutusta viranhaltijan / työntekijän vuosilomaoikeuteen. Vapaat annetaan sellaisissa jaksoissa, että kaikissa kalenterikuukausissa on vähintään 35 tuntia työtä tai työssäolonveroista aikaa (esim. vuosiloma).

7 § Pankkivapaan ajalta maksettavat ansiot

Pankkivapaan ajalta maksetaan varsinainen palkka.

8 § Työkyvyttömyyden vaikutus pankkivapaisiin

Mikäli henkilö sairastuu ennen pankkivapaan alkamista, siirtyy vapaa pyydettyä takaisin pankkiin. Pankkivapaan aikana sairastuttaessa vapaat siirtyvät takaisin pankkiin sairastumista seuraavasta päivästä alkaen, mikäli työntekijä pyytää siirtoa ilman aiheetonta viivytystä.

Pöytäkirjamerkintä:

Työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestään luotettava selvitys, jollaisena pidetään lääkärintodistusta tai muuta luotettavaa terveydenhuoltohenkilökunnan antamaa todistusta (työntekijän ilmoitus ei ole riittävä selvitys). Sairastumisesta on ilmoitettava välittömästi esimiehelle ja selvitys toimitettava niin pian kuin mahdollista.

9 § Pankkivaldo

Työnantaja huolehtii siitä, että työntekijällä on mahdollisuus saada tietoa pankissa olevasta saldosta.

Pöytäkirjamerkintä:

Työntekijä hyväksyessään työaikajakson työvuorolistaa hyväksyy samalla siirrettävän saldon. Työaikapankkiin siirrettyjen tuntien alkuperää ei seurata (mistä palkkaeristä muodostuvat).

10 § Muuta sovittua

Työaikapankkiin kertynyt saldo voidaan suorittaa rahana vain poikkeuksellisissa tilanteissa, kuten virka/työsuhteen päättyessä tai kun pankki puretaan yksittäisen viranhaltijan / työntekijän osalta tai muusta viranhaltijan/työntekijän palvelussuhteeseen liittyvästä erityisestä syystä (esim. palkkausperuste muuttuu olennaisesti tai henkilö siirtyy toisen virka/työehtosopimuksen tai toisen työaikajärjestelmän piiriin tai siirtyy osa-aikaiseen työhön) tai työaikapankkia koskeva paikallinen virka- ja työehtosopimus irtisanotaan.

11 § Sopimukseen liittyvien erimielisyyksien ratkaisu

Paikallista sopimusta koskevat soveltamis- ja tulkintaerimielisyydet ratkaistaan paikallisten sopimusosapuolten välisissä neuvotteluissa. Soveltamista ja tulkintaa koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensi sijassa sillä perusteella, mikä on ollut sopijaosapuolten yhteinen tarkoitus.

12 § Sopimuksen voimassaoloaika

Tämä sopimus on voimassa 1.1.2024 alkaen toistaiseksi. Tällä sopimuksella päivitetään asiasta aiemmin voimassa ollutta paikallista sopimusta. Sopimus voidaan molemmin puolin irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, minkä jälkeen noudatetaan asianomaisen valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

Joensuussa xx.x.2023

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Kirsi Leivonen
hyvinvointialuejohtaja

Pirjo Manninen
henkilöstöjohtaja

Pasi Hyttinen
pääluottamusmies, JHL

Virve Mikkonen
pääluottamusmies, Juko

Heli Toroskainen
pääluottamusmies, Jyty

Tarja Orbinski
pääluottamusmies, Super

Mirva Kuronen
pääluottamusmies, Super

Markku Nuutinen
pääluottamusmies, Tehy

Vilja Laurila-Rontti

ao pj., pääluottamusmies, Tehy